

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Financiën

Nummer
5

Kenmerk
155626

Raad d.d.
28 september 2022

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
M.A. Mulder

Steller
D.F. van Hal

Datum
30 augustus 2022

Onderwerp
Perspectiefnota 2022-2026

Geadviseerd besluit

Wij stellen u voor

1. De Perspectiefnota 2022-2026, richtinggevend, vast te stellen;
2. De paragraaf 'subsidies' in de begroting/ jaarstukken te schrappen;
3. Een besluit te nemen over uitbreiding van de formatie van de griffie.

Toelichting op beslispunten

1. *Perspectiefnota 2022-2026 richtinggevend vaststellen*

In het Collegeperspectief 2022 is het *beleidskader* geformuleerd voor deze raadsperiode. Het Collegeperspectief "Renkum in bloei" geeft voor de periode 2022-2026 de plannen en ambities weer waar het college het initiatief neemt voor nieuw te formuleren beleid of uitvoering. Het Collegeperspectief bestaat uit een vergezicht en tien focuspunten voor de korte termijn.

De Perspectiefnota 2022-2026 geeft op basis van het Collegeperspectief en andere relevante ontwikkelingen, op hoofdlijnen, de *richting* aan voor de periode 2022-2026. Daarbij zijn de voornemens uit het Collegeperspectief geprioriteerd, gefaseerd en voorzien van financiële consequenties.

Het is de bedoeling dat de raad op basis van de perspectiefnota *kaders* meegeeft aan het college. Deze kaders zijn leidend bij het opstellen van de *begroting* voor het komende jaar.

Jaarlijks wordt het Collegeperspectief samen met het vaststellen van de Perspectiefnota voor het daarop volgende begrotingsjaar *geëvalueerd* en waar nodig worden de focuspunten *bijgesteld*. Dit doen we met de hele gemeenteraad.

2. Paragraaf 'subsidies' in de begroting/ jaarstukken schrappen

Conform onze Financiële verordening stelt de raad bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling, een onderverdeling van de programma's in producten en over welke onderwerpen zij in extra paragrafen, naast de verplichte paragrafen van de begroting en de jaarstukken, kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd voor die raadsperiode vast.

3. Uitbreiding formatie griffie

Aangezien dit een ontwikkeling is die uw raad rechtstreeks aangaat, vragen we u hierover een besluit te nemen.

Beoogd effect

Het effect van uw besluit is dat de kaders gebruikt worden om de Begroting 2023 op te gaan stellen.

Kader

In artikel 4 van de Financiële verordening is vastgelegd dat de raad de kaders voor de begroting vaststelt. Het gaat daarbij om de financiële kaders uit de voorjaarsnota, maar ook de beleidsmatige kaders. Deze beleidsmatige kaders zijn opgenomen in de perspectiefnota.

Argumenten

1. Perspectiefnota 2022-2026 richtinggevend vaststellen

De perspectiefnota geeft de richting aan die we kiezen voor de periode 2022-2026. Deze richting is ingegeven op basis van het Collegeperspectief en andere relevante ontwikkelingen. Tegelijk dwingt onze financiële positie ons om scherpe keuzes te maken. We hebben daarbij de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Sluitende begroting

Het uitgangspunt is dat we een sluitende begroting maken binnen de toezichtskaders van de Provincie, om zeggenschap te behouden over ons eigen budget.

Incidenteel extra budget

In de Meicirculaire 2022 heeft het Rijk voor de jaren t/m 2025 incidenteel extra budget ter beschikking gesteld. Het Rijk doet namelijk meer uitgaven n.a.v. het Regeerakkoord en daardoor stijgen ook onze inkomsten vanuit het Rijk (systematiek 'samen trap op en samen de trap af'). Daarnaast worden we (deels) gecompenseerd voor de extra loon- en prijsstijgingen als gevolg van inflatie.

Vanaf 2026 zijn de inkomsten vanuit het Rijk echter fors lager (door aanpassing van de normeringsmethodiek en einde Regeerakkoord), daarom wordt 2026 ook wel het 'financieel ravijn' genoemd.

Structurele uitgaven

Wanneer het Rijk het 'financieel ravijn' vanaf 2026 'oplost' is er ruimte om te investeren. Wanneer dit niet het geval is, zorgen structurele uitgaven nu voor een extra noodzaak tot bezuinigen straks. Dat is het dilemma waarvoor we nu staan; hoe om te gaan met maatregelen die structureel extra middelen vragen (en het tekort 2026 vergroten)?

Onderwerp

Perspectiefnota 2022-2026

Datum

30 augustus 2022

Kenmerk

155626

Pagina

2 van 7

Onderwerp

Perspectiefnota 2022-2026

Datum

30 augustus 2022

Kenmerk

155626

Pagina

3 van 7

Nu geen maatregelen om het tekort voor 2026 en verder op te lossen

De insteek is om nu geen maatregelen (bezuinigingen o.i.d.) in gang zetten om het tekort voor 2026 en verder op te lossen. Dit betekent dat we op dit moment ook geen aanpassingen doorvoeren in onze belastingopbrengsten (waaronder hondenbelasting). Het “ravijn” laten we even voor wat het is. Maar we kijken wel heel kritisch naar het opnemen van structurele nieuwe budgetten en bijstelling van huidige budgetten. Want het tekort in 2026 verder vergroten zou in de huidige omstandigheden onverantwoord zijn.

Waar het mogelijk is, willen we door middel van de incidentele budgetten t/m 2025 een soort vliegwiel realiseren. Dan moeten de incidentele investeringen ofwel garanties bieden dat er (structurele) ontwikkelingen in gang gezet kunnen worden, of dat er door middel van incidentele investeringen nu, op termijn besparingen gerealiseerd kunnen worden.

Samenvattend

Het Collegeperspectief is richtinggevend geweest bij het opstellen van deze perspectiefnota, naast de uitbreiding met wettelijke taken en lokale meer technische en procesmatige aandachtspunten. In bijgaand document is rekening gehouden met de hiervoor genoemde argumenten (kaders). Tevens is bij de ontwikkelingen de vraag gesteld of deze *onoverkomelijk, onvermijdelijk* en *onuitstelbaar* zijn.

Op basis van deze weging zijn een aantal ontwikkelingen nu niet in de perspectiefnota opgenomen. Deze ontwikkelingen willen we wel graag realiseren wanneer het budget en/ of de personele capaciteit het de komende jaren toelaat. Bij de Perspectiefnota 2023-2027, of eerder indien mogelijk, worden deze ontwikkelingen alsnog aan u voorgelegd.

Programma- en productindeling

Conform onze Financiële verordening stelt de raad bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling en een onderverdeling van de programma's in producten vast.

Het Collegeperspectief noch de indeling van onze organisatie in de domeinen Samenleving, Ruimtelijk domein en Dienstverlening & bedrijf geven aanleiding om de reeds bestaande programma- en productindeling te wijzigen. We stellen dan ook voor deze indeling te handhaven.

De enige aanpassing die we hebben doorgevoerd is het product 1A. Renkum voor Elkaar gewijzigd in 1A. Collectieve voorzieningen, aangezien deze naam beter aansluit bij het doel van dit product.

Met de rekeningcommissie doorlopen wij de komende periode een traject om te kijken of we de planning- & controlcyclus verder kunnen verbeteren. Wanneer daar aanpassingen in de programma- en productindeling uit volgen, kan de raad alsnog beslissen om dit door te voeren.

Ambities en doelen

Naar aanleiding van de vertaling van het Collegeperspectief in de perspectiefnota/ aan het begin van een raadsperiode is het logisch te beoordelen of de ambities (per programma) en doelen (per product) nog actueel zijn.

In een aantal gevallen zijn de ambities (progr. 1) en doelen (producten 1B, 1 E, 1F, 1G, 1I, 1J, 2A, 2B, 2D, 2 E, 2F, 2I, 2N, 2O, 2Q, 3B en 3D) in meer of mindere mate gewijzigd. We stellen voor deze gewijzigde ambities en doelen m.i.v. de Begroting 2023 te hanteren.

Onderwerp

Perspectiefnota 2022-2026

Datum

30 augustus 2022

Kenmerk

155626

Pagina

4 van 7

2. Paragraaf 'subsidies' in de begroting/ jaarstukken schrappen

In de begroting worden conform het BBV een aantal verplichte paragrafen opgenomen. Aanvullend hierop is de paragraaf 8 subsidies opgenomen. Dit is een niet verplichte paragraaf. We stellen voor om deze paragraaf niet langer op te nemen in de begroting. Argument hiervoor is dat in de subsidieparagraaf enkel highlights van autonome subsidies worden opgenomen, zonder die m.b.t. medebewind en zonder de afwikkeling van voorgaande jaren. De paragraaf geeft dus geen volledig beeld. Een volledig beeld, indien dit al mogelijk is, omvat intense dynamische monitoring en daarnaast de nodige administratieve inzet.

Overigens is de informatie over subsidies opgenomen in het (Awb verplichte) subsidieregister. Deze informatie zou moeten volstaan (in ieder geval voor wat betreft de subsidies m.b.t. het sociaal domein).

3. Uitbreiding formatie griffie

In het proces dat heeft geleid tot de perspectiefnota, heeft de griffie gevraagd om uitbreiding van de formatie van de griffie. Om weer te komen tot een sterke en wendbare griffie die de raad optimaal bijstaat in het ondersteunen, begeleiden en faciliteren van de raadsprocessen en de raad strategisch adviseert o.a. bij lopende ontwikkelingen, zoals de Raadsagenda en de versterking van de bestuurscultuur is het werven van een junior raadsadviseur een optie. Aangezien dit een keuze is die uw raad betreft, hebben wij dit niet verwerkt in de perspectiefnota, maar leggen we dit separaat voor in dit voorstel.

Kanttekeningen

Sluitende begroting

Het uitgangspunt is dat we een sluitende begroting maken binnen de toezichtskaders van de Provincie, om zeggenschap te behouden over ons eigen budget. De afgelopen jaren was dit telkens een uitdaging. Hoewel het telkens gelukt is, blijft dit een uitdaging en blijft het meerjarig financieel kader zorgwekkend.

2026 en verder ('financieel ravijn')

In de Meicirculaire 2022 heeft het Rijk voor de jaren t/m 2025 *incidenteel* extra budget ter beschikking gesteld. Vanaf 2026 zijn de *inkomsten vanuit het Rijk echter fors lager* (door aanpassing van de normeringsmethodiek en einde Regeerakkoord), daarom wordt 2026 ook wel het 'financieel ravijn' genoemd. Wanneer het Rijk het 'financieel ravijn' vanaf 2026 niet oplost, zullen we alsnog moeten komen tot bezuinigingsmaatregelen voor 2026 en verder.

Uitkomst Najaarsnota 2022

De uitkomst van de, nog op te stellen, Najaarsnota 2022 kan nog van invloed zijn op de haalbaarheid van de perspectiefnota.

Risico's en onzekerheden

Daarnaast zijn er nog de nodige risico's en onzekerheden. O.a. doordat we steeds meer taken erbij krijgen en de onzekerheden en risico's die dat met zich meebrengt, openstaande taakstellingen/ ombuigingen, risico's m.b.t. de Wmo en Jeugdwet, doordecentralisatie beschermd wonen, wet inburgering, wet kwaliteitsborging voor het bouwen, bodemtaken, gemeentelijke huisvesting en niet te vergeten de druk op de organisatie door de huidige arbeidsmarkt.

Onderwerp

Perspectiefnota 2022-2026

Datum

30 augustus 2022

Kenmerk

155626

Pagina

5 van 7

Draagvlak

- De perspectiefnota is voor een belangrijk deel gebaseerd op het Collegeperspectief.
- De gewijzigde ambities en doelen sluiten aan bij het Collegeperspectief/ de actualiteit.
- We nemen nu geen maatregelen om het tekort voor 2026 en verder op te lossen. Dit betekent dat het huidige voorzieningenniveau kan worden gehandhaafd en geen aanpassingen doorgevoerd worden in onze belastingopbrengsten.

Aanpak / Uitvoering

De perspectiefnota vormt de input van de beleids- en de begrotingscycli die we doorlopen. Op basis van de ambities die in de perspectiefnota zijn verwoord, wordt beleid ontwikkeld, geïmplementeerd en geëvalueerd.

Jaarlijks worden de voornemens voor dat jaar nader uitgewerkt in de begroting. Aan de hand van de kaders/ de richtinggevende uitspraken van de raad vormt deze perspectiefnota de basis voor het opstellen van de Begroting 2023.

Over de voortgang wordt de raad geïnformeerd middels de tussentijdse rapportages in de voor- en najaarsnota en in de jaarstukken.

Communicatie

Deze perspectiefnota wordt als webpublicatie aangeboden (<https://renkum.pcportal.nl/>).

Financiële consequenties

Het financiële beeld voor de meerjarenbegroting dat ontstaat op basis van deze perspectiefnota is als volgt:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	-978	-1.977	-2.283	-2.636	-3.820
Amendement Begroting 2022	-53				
Resultaat Meicirculaire 2022	1.743	4.318	6.571	8.096	5.071
Correctie Meicirculaire		-101	-98	-96	-90
Meerjarenbegroting na Meicirculaire	712	2.240	4.190	5.364	1.161
Aanvulling stelpost loon- en prijsontw.	0	-373	-1.136	-1.764	-2.545
Areaalontwikkeling WOZ	70	70	70	70	70
Stelpost abonnementstarief	-280	-280	-280	-280	-280
Saldo voor perspectiefnota	502	1.657	2.844	3.390	-1.594
Perspectiefnota 2022-2026	-49	-2.451	-1.616	-1.246	-1.596
Totaal meerjarenbegroting	453	-794	1.228	2.144	-3.190

Zie verder de eerder genoemde kanttekeningen.

De meerjarenbegroting laat op basis van de perspectiefnota een tekort zien voor 2023. Voor 2024 en 2025 verwachten we positieve resultaten. Wij stellen voor om het tekort voor 2023, via Vrije de algemene reserve, te dekken uit de positieve resultaten voor 2024 en 2025. Daarmee maken we het mogelijk om belangrijke stappen te zetten in de realisatie van het Collegeperspectief, zonder dat daarvoor ingrepen nodig zijn in het bestaande beleid.

Vrije algemene reserve

Onderwerp

Perspectiefnota 2022-2026

Datum

30 augustus 2022

Kenmerk

155626

Pagina

6 van 7

Het verwachte verloop van de reserve in meerjarenperspectief is als volgt:

	2022	2023	2024	2025	2026
Per 1-1	3.829	5.865	5.071	6.299	8.443
Mutaties	1.583				
Per 31-12	5.412	5.865	5.071	6.299	8.443
<i>Prognose meerjarenbegroting incl. resultaat Perspectiefnota 2022-2026</i>	453	-794	1.228	2.144	-3.190
Per 31-12, incl. resultaat perspectiefnota	5.865	5.071	6.299	8.443	5.253

3. Uitbreiding formatie griffie

Met de voorgestelde werving van een junior raadsadviseur zijn de volgende lasten gemoeid:

Activiteit (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Sterke griffie	3	15	15	15	15

Deze cijfers zijn nog niet in de totale prognose verwerkt.

Juridische consequenties

N.v.t.

WMO-aspecten

N.v.t.

Gezondheid

N.v.t.

Duurzaamheid

Zie hiervoor de perspectiefnota.

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Alternatieven

Wanneer u niet in stemt met de door ons voorgestelde uitgangspunten zoals verwoord in dit raadsvoorstel en bijbehorende perspectiefnota, dan wordt het besluit over het te voeren beleid uitgesteld tot de jaarlijkse begrotingsbehandeling.